

Radom, dnia 22.02.2024r.

HKN.9011.1.98.2024

**Ocena obszarowa jakości wody do spożycia przez ludzi
na terenie gminy Jastrzębia
za okres od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.**

Na terenie gminy Jastrzębia zlokalizowane są 3 wodociągi publiczne nadzorowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu.
Do w/w wodociągów należy wodociąg publiczny w:

- Jastrzębi,
- Mąkosach Starych,
- oraz Woli Goryńskiej.

Wszystkie wodociągi oparte są na ujęciach wód podziemnych. Uzdatnianie wody odbywa się poprzez napowietrzanie, odżelazianie oraz okresową dezynfekcję. Jednostką odpowiedzialną za jakość wody dostarczanej przez wodociągi jest Gmina Jastrzębia.

Dane o poszczególnych wodociągach przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa wodociągu	Produkcja w m ³ /d	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody
1.	Jastrzębia	480	4407	przydatna
2.	Mąkosy Stare	160	1225	przydatna
3.	Wola Goryńska	210	1227	przydatna

W okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. wodę pochodzącą z w/w wodociągów badano w ramach nadzoru sanitarnego oraz prowadzonej kontroli wewnętrznej pod względem parametrów fizyko – chemicznych, organoleptycznych i mikrobiologicznych w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Mąkosach Starych gm. Jastrzębia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził przekroczenie parametrów mikrobiologicznych (bakterii grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22^oC), fizyko - chemicznych (Σ chloranów/chlorynów, mętności, żelaza, chloru wolnego) oraz obecność nieakceptowalnego zapachu wody. W związku z wystąpieniem w/w przekroczeń zarządzający wodociągiem prowadził działania naprawcze polegające na dezynfekcji oraz płukaniu sieci wodociągowej wraz z przyłączami. Podjęte przez Gminę Jastrzębia działania spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Woli Goryńskiej gm. Jastrzębia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził przekroczenie parametrów mikrobiologicznego tj. ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C, obecność bakterii grupy coli oraz wskaźnika fizyko - chemicznego tj. mętności. W związku z odnotowaną obecnością bakterii grupy coli oraz przekroczeniem mętności PPIS w Radomiu wydał zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego. W związku z krótkotrwałym wystąpieniem w/w przekroczeń zarządzający wodociągiem prowadził działania naprawcze polegające na dezynfekcji oraz płukaniu sieci wodociągowej wraz z przyłączami. Podjęte przez Gminę Jastrzębia działania spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

W odniesieniu do wody pochodzącej z wodociągu publicznego w Jastrzębi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomiu stwierdził jednorazowe przekroczenie parametru mętność oraz obecność nieakceptowalnego zapachu wody. W związku z w/w przekroczeniami zarządzający wodociągiem przeprowadził działania korygujące polegające na dezynfekcji oraz płukaniu sieci wodociągowej. Podjęte przez Gminę Jastrzębia działania naprawcze spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

Zagrożenia zdrowotne związane z występowaniem stwierdzonych przekroczeń w badanej wodzie:

- Oznaczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C jest jednym z parametrów mikrobiologicznych, który dostarcza niezbędnych informacji do nadzoru i oceny jakości wody. Określenie w/w parametru jest użyteczne w celu oceny jakości zarówno wody ujmowanej, jak i do monitorowania procesów uzdatniania. Mikroorganizmy te powszechnie występują w środowisku, a organizm człowieka styka się z nimi nieprzerwanie. Generalnie nie stanowią zagrożenia dla ludzi, jednak niektóre z nich mogą być patogenami oportunistycznymi, stąd bardzo ważne jest ich monitorowanie.
- Bakterie gr. coli należą do organizmów wskaźnikowych zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potencjalnym źródłem powyższych mikroorganizmów w punkcie zgodności może być: nieprawidłowy przebieg procesów uzdatniania i dezynfekcji wody, naruszenie integralności systemu dystrybucyjnego np. przez luki/nieszczelności na zbiornikach serwisowych, zaworach powietrznych, zaworach odcinających, połączeniach krzyżowych. Obecność bakterii grupy coli w wodzie opuszczającej stację uzdatniania wody oznacza, że procesy uzdatniania wody przebiegały nieprawidłowo i należy podjąć działania mające na celu zbadanie przyczyny skażenia oraz wdrożenie działań naprawczych prowadzących do przywrócenia odpowiedniej jakości wody. Nie zawsze konieczna jest szokowa dezynfekcja sieci wodociągowej, niekiedy wystarczającym działaniem jest jej intensywne płukanie z równoczesnym tłoczeniem sprężonego powietrza. Pojawienie się tych bakterii w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody może świadczyć o namnażaniu się populacji i możliwym wytwarzaniu biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem roślinnym lub glebą.
- Podwyższenie wskaźnika mętności ma wpływ na wygląd i apetyczność wody. Wywołują ją różne substancje znajdujące się w wodzie w stanie nierozpuszczalnym jako zawiesiny: drobne cząsteczki roślin, mikroorganizmy wodne, glina, ił, drobny piasek, wytrącone związki żelaza i manganu. Zwiększona mętność może w znacznym stopniu zakłócać procesy dezynfekcji wody. Woda do spożycia powinna być klarowna i w żadnym wypadku nie powinna posiadać mętności spowodowanej przez substancje organiczne.
- Zwiększona zawartość żelaza nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi. Światowa Organizacja Zdrowia nie zaproponowała opartej na przesłankach zdrowotnych dopuszczalnej wartości w/w parametru w wodzie do spożycia. W rozporządzeniu M.Z. najwyższe dopuszczalne wartości dla w/w parametru przyjęto nie z powodu zagrożenia

zdrowia ludzi w razie przekroczenia wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężeń mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody. Ze względu na przekroczenie wartości żelaza konsumenci mogą zauważyć zmianę barwy i mętności oraz metaliczny posmak wody, co może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów. Ponadto woda, w której stężenie żelaza przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej, sprzyjąc wytrącaniu się czerwono-brązowych osadów. Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody.

- Chlor używany jest w instalacjach wodociągowych do uzdatniania wody. Jego podwyższona ilość może działać drażniaco na układ oddechowy i błony śluzowe oraz wpływać na zmianę zapachu i smaku wody.
- Nieakceptowalny zapach wody może sygnalizować zmiany w jakości wody ujmowanej lub nieprawidłowości w procesie uzdatniania. Powyższe powinno skłaniać zarządzającego wodociągiem do znalezienia przyczyny nieprawidłowości oraz podjęcia działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Chlorany i chloryny powstają w wyniku stosowania dwutlenku chloru do dezynfekcji wody. W/w związki będące silnymi utleniaczami mogą powodować zmiany we krwi.

Ponadto w 2023r. ludność zamieszkała w miejscowości Bartodzieje Zagajnik zaopatrywana była w wodę przydatną do spożycia z wodociągu publicznego Jedlińsk zarządzanego przez Zakład Gospodarki Komunalnej. Z w/w wodociągu korzystało 91 osób. Natomiast 15 osób zamieszkałych w miejscowości Brody (Karolów) zaopatrywanych było w wodę z wodociągu publicznego Miejska Dąbrowa gm. Głowaczów (nie będącego pod nadzorem PPIS w Radomiu).

W 2023r. do PPIS w Radomiu nie wpływały interwencje od mieszkańców dot. reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze.

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Jastrzębia
26-631 Jastrzębia
2. a/a

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Radomiu

Witold Barwicki

